

talelser i det andet høje Ting fra det politiske Parti, som vel egentlig særlig er dette Forslags Fader, nemlig Partiet Venstre, som i de Udtalelser, der blev fremsat, slog stærkt paa, at en saadan Dobbeltscene formentlig kunde udføres for højst 6 Mill. Kr. Hvis man skulde gaa i Gang med at realisere Planen, vil det meget hurtigt vise sig, at det ikke lader sig gøre. Man kan nemlig ikke forsvare, saaledes som Lovforslaget egentlig gaar ud paa — og det vil heller ikke ske —, for det reciterende Skuespil at bygge en lille ny Scene, saa fuldt moderne og godt indrettet, som det nu kræves, for at Kunsten kan fremføres paa en fuldt ud tidssvarende og maalbevidst Maade, og saa lade Opera og Ballet blive i det gamle Teater, som vel med Hensyn til Indretning er det ældste, vi overhovedet har i København. Man vil blive nødt til ogsaa at omordne det gamle Teater paa en fuldt ud moderne Maade, det kommer man ikke udenom, og dertil vil sikkert medgaa de 2 Mill. Kr., som man i det andet høje Ting har ment at kunne spare ved at lade det gamle Teater med dets Scene blive, som det er. Jeg vil paa Forhaand sige til dette høje Ting, at man ikke, hvis man gaar til at vedtage dette Lovforslag, maa tro, at det kan gennemføres for de 6 Mill. Kr., det vil uafvendeligt kræve om ikke i eet Aar — man kan selvfølgelig ikke bygge det op paa et Aar — saa i Løbet af de næste Aar en Udgift paa op imod, maaske over 8 Mill. Kr., og da jeg maa erkende, hvad vel alle Rigsdagens Medlemmer maa erkende, at de finansielle Forhold, efter at Lovforslaget blev fremsat fra min Side forrige Aar i December Maaned, har forværret sig paa en saadan Maade, at man dog maa nære nogen Betænkelighed ved at gaa til en saa stor Udgift paa eet Bræt, som det her drejer sig om, 8 Mill. Kr., vil jeg ogsaa af rent finansielle Grunde mene, at man ikke kan tiltræde dette Lovforslag.

Jeg kan altsaa ikke anbefale Lovforslaget og har selv stemt imod det i det andet høje Ting. Derimod var der der et Ændringsforslag fremme, som vandt min Billigelse, idet det nemlig var en Imødekommen af det, som jeg tror nu maa være Vejen ud, nemlig at faa Kunstarterne adskilt. Jeg sigter til Forslaget om, at man skulde ombygge og modernisere det nuværende Teater til Skuespilscene og lade Opera og Ballet gaa over til at blive Privatforetagende, og at Staten saa paa Finansloven skulde yde det Bidrag, som Bevillingsmyndighederne mente, man kunde give, dels til en saadan privat drevet Opera og

Ballet, dels til Musiklivets Fremme i det hele taget i vort Land. Det tiltalte mig adskilligt mere. Jeg er ingenlunde i Tvivl om, at hvis noget saadant havde kunnet gennemføres, vilde der, naar henses til den store Musik- og Teaterinteresse, der findes i vor Hovedstad, meget hurtigt fra privat og antagelig ogsaa fra Kommunens Side have vist sig en saadan Interesse for Sagen, at der kunde være kommet en Forhandling i Gang, saaledes at man paa den Maade ved fælles Arbejde fra privat, fra Kommunens og fra Statens Side kunde have opbygget en ny og god Operascene.

Med disse Ord skal jeg slutte min Indledningstale om denne Sag.

P. Nørgaard: Jeg har i den lille Sommerferie, vi har haft, læst de Taler, som er holdte i det andet Ting om det foreliggende Lovforslag. Det har ikke været noget lille Arbejde, der er talt meget, og der har fra først til sidst været Uenighed om, hvorledes dette Spørgsmaal skal løses. Det virker derfor ikke overraskende, at Resultatet er blevet, at man ikke er kommet til nogen Løsning, thi neppe nogen vil paastaa, at det Lovforslag, vi skal forhandle i Dag, er en Løsning, det er kun en Udsættelse af Sagens Ordning. Jeg tror, at alle med mig vil beklage, at man ikke er kommet videre, fordi alle uden Undtagelse har været enige om, at den for det kongelige Teater bestaaende Tilstand er aldeles umulig. Den ærede Ordfører i Folketinget udtalte: Det er utilgiveligt at opretholde den Ordning, som der nu er paa det kongelige Teater, det værste af alt vil være at opretholde denne Ordning, der fandtes intet Standpunkt i denne Sag, som var slettere. Saa klart og tydeligt udtaler den ærede Ordfører sig, og jeg maa sige, at jeg for mit Vedkommende er ganske enig med ham. Den bestaaende Tilstand med tre Kunstarter paa een Scene er ufor-svarlig baade i kunstnerisk og økonomisk Henseende. Hvis denne Tilstand opretholdes, saa vil det kongelige Teater opløses. Det vil opløses indefra, fordi de dygtige Skuespillere ikke vil vedblive at arbejde under de nuværende, uheldige Forhold, og det vil opløses udefra, fordi Rigsdagen ikke vil vedblive at betale det store, aarlige Underskud, som Teatret giver, og som det maa give. Der er tre Kunstarter og følgelig Lønning til lige saa mange Personaler, som er nødvendige for de tre Kunstarter. Hvorledes tror man, at et Teater vil kunne betale sig, naar Lønningerne alene kommer op paa 72 pCt. af den Indtægt, som man har ved Salg af Billetterne? Nej, den nuværende